

๒.๔ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๑) ผลการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ตามประเด็นการตรวจ ติดตาม ดังนี้

๑.๑) การวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีการดำเนินการในลักษณะหรือรูปแบบการเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สถานศึกษาสังกัด สอศ. ดำเนินการวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีการดำเนินการในลักษณะหรือรูปแบบการเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการดังนี้

- วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม การวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ งานวัดผลฯ ทำตามระเบียบการจัดการและประเมินผลสร้างความเชื่อมั่นแก่ภาคประกอบต่อคุณภาพผู้สำเร็จอาชีวศึกษา

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล จัดทำแผนการเรียนให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิของผู้เรียน

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล มีการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพสำหรับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับชั้น ปวช.3 และนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ระดับชั้น ปวส.2 ที่จะสำเร็จการศึกษาทุกปีการศึกษา

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล จัดให้ผู้เรียนที่ลงทะเบียนครบหน่วยกิตทุกรายวิชา สามารถเข้ารับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพได้ โดยช่วงแรกของการเปิดเทอมมีการจัดวางให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนได้

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ทางวิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑลได้พัฒนาหลักสูตรต่อเนื่องเชื่อมโยงการศึกษาขั้นพื้นฐานกับอาชีวศึกษาโดยเป็นการสอนหลักสูตรระยะสั้น แกนมัธยม (มัธยมศึกษาปีที่ 1 -3) โดยมีการเก็บหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) เมื่อนักเรียนเรียนหลักสูตรระยะสั้น ตามรายวิชาที่มีผลการเรียนเรียบร้อยแล้ว ทางวิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑลจะมี แบบรายงานผลการเรียนของผู้ที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น (รบ.2) ระบุยื่นแสดงผลการเรียนของผู้เรียนรายบุคคล และวุฒิบัตรสำเร็จการศึกษาหลักสูตร เมื่อนักเรียนจบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 3 เมื่อนักเรียนจะมาศึกษาต่อวิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล นักเรียนสามารถ นำหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) มาโอนผลการเรียนได้ เช่น นักเรียนลงทะเบียนเรียนหลักสูตรระยะสั้นรายวิชา 1104-1302 งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน จนสำเร็จการศึกษา เมื่อนักเรียนเลือกเข้าศึกษาต่ออาชีวศึกษา นักเรียนสามารถโอนผลการเรียน ของรายวิชา 20104-2110 งานซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ในการศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามโครงสร้างแผนการเรียนของแผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล และวิทยาลัยอื่น ๆ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สถานศึกษาสังกัด สกร.จังหวัดนครปฐม ดำเนินการดังนี้

สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นการฝึกอาชีพให้แก่ผู้ที่ต้องการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพความพร้อม ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้สามารถเรียนตามความสนใจ เป็นการต่อยอดอาชีพเดิม หรือสำหรับผู้ที่ต้องการหาอาชีพเสริมรายได้ เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานให้เกิดการสร้างรายได้ และมีสมรรถนะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ โดยใช้ ศกร.ระดับตำบลเป็นฐานการจัดกิจกรรมให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่บริการ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาชีพเกษตรกรรม อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับทักษะความรู้ ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ โดย ศกร.ระดับอำเภอสามพราน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประกอบด้วย กิจกรรมการศึกษา ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ และกิจกรรมการศึกษาแบบขั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป) และกิจกรรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง) ซึ่งมีผู้ผ่านการอบรมดังนี้

๑.๑) กิจกรรมการศึกษา ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ	จำนวน ๓๔๓๓คน
๑.๒) กิจกรรมการศึกษาแบบขั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป)	จำนวน ๑,๒๗๕คน
๑.๓) กิจกรรมพัฒนาอาชีพระยะสั้น (กลุ่มสนใจไม่เกิน ๓๐ ชั่วโมง)	จำนวน ๒,๗๖๐คน

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๔,๓๗๘คน

๑.๒) การกำหนดกลไกการวัดผลการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รองรับผู้เรียนสายอาชีวศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา

สถานศึกษาสังกัด สอศ. กำหนดกลไกการวัดผลการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รองรับผู้เรียนสายอาชีวศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา ดังนี้

- วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม ดำเนินการจัดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ก่อนจบการศึกษา ทุกปีการศึกษา
- วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม กลไกการวัดผลการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รองรับผู้เรียนสายอาชีวศึกษายังไม่สำเร็จการศึกษา งานวัดผลปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล
- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล ดำเนินการสอบมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียนในระดับชั้น ปวช.๓ และ ปวส.๒ ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาในทุกปี สำหรับนักเรียนที่จบไม่พร้อมรุ่น และยังไม่ได้รับการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ ดำเนินการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หากไม่ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานคณะกรรมการ มีรูปแบบกระบวนการทดสอบ จนกว่าผู้เรียนผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด ข้อสอบมาตรฐานของแต่ละแผนกในแต่ละปี แผนกวิชาจะจัดเก็บเป็นไฟล์ และใช้ทดสอบผู้เรียนที่จบไม่พร้อมรุ่น มีระบบการเทียบโอนผลการเรียน
- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม งานวัดผลและประเมินผลได้ดำเนินการในโครงการสอบมาตรฐานวิชาชีพในทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการประเมินมาตรฐานวิชาชีพเป็นการทดสอบความรู้ ความสามารถ สมรรถนะตลอดจนลักษณะนิสัยในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม กำหนดเกณฑ์การตัดสินไว้ชัดเจน พร้อมทั้งจะต้องดำเนินการประเมินภายใต้เงื่อนไขที่เป็นมาตรฐานและเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช ๒๕๖๒ และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช ๒๕๖๓

สถานศึกษาสังกัด สกร.จังหวัดนครปฐม พัฒนาสมรรถนะอาชีพให้แก่กลุ่มผู้เรียน การอบรมอาชีพ ระยะสั้น

๑) กิจกรรม ๑ อำเภอ ๑ อาชีพที่สามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบกลุ่มสนใจ หรือชั้นเรียน หรือจัดตามเน้นอาชีพเฉพาะทาง เช่น ช่างซ่อมจักรยาน/จักรยานยนต์ ช่างซ่อมมือถือ ช่างซ่อมแวนช่างไฟฟ้า ช่างสกรีน ช่างซ่อมกุญแจ ช่างจักสาน ช่างเย็บกระเป๋า ช่างย้อมผ้า หรือช่างฝีมืออื่นๆ เป็นต้น ผู้ผ่านการฝึกอาชีพสามารถนำไปประกอบอาชีพ สร้างรายได้ มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) หรือมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนหลักสูตรที่ได้ดำเนินการ เช่นช่างตัดผมชายเบื้องต้น ช่างตัดเย็บกางเกง ช่างจัดสวนสไตล์รักษ์โลก ช่างเชื่อมโลหะ ช่างจักรสารตะกร้าจากเชือกมัดฟาง เกษตรกรอัจฉริยะศูนย์การเรียนรู้ Smart farmer เป็นต้น

๒) รูปแบบชั้นเรียน ตั้งแต่ ๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป กลุ่มผู้เรียนได้รับความรู้สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ สร้างอาชีพเพิ่มรายได้ ก้าวเข้าสู่งานอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การผลิตเพื่อการจำหน่ายและเพื่อการบริโภคก้าวเข้าสู่งานอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ผ่านการฝึกหลักสูตรอาชีพตามความต้องการ สามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ หรือมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนหลักสูตรที่ได้ดำเนินการ เช่นการถนอมอาหาร การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหมู การทำอาหารว่างเพื่อสุขภาพ หัตถกรรมจักสานจากหวายเทียม การทำกระเป๋าผ้าด้วยมือแบบสะพายข้าง การทำบายศรี การทำผ้ามัดย้อม การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน การเลี้ยงไก่ไข่ การเพาะเห็ดฟาง การเพาะเลี้ยงไส้เดือนและทำปุ๋ยหมัก การปลูกพืชสมุนไพร เป็นต้น

๓) รูปแบบกลุ่มสนใจ ตั้งแต่ ๑ - ๓๐ ชั่วโมง กลุ่มผู้เรียน ได้รับความรู้เบื้องต้นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาตนเอง และพัฒนาอาชีพเดิม สร้างอาชีพเสริมและสามารถนำไปประกอบอาชีพเบื้องต้นได้จริง มุ่งเน้นให้ผู้ผ่านการฝึกหลักสูตรอาชีพตามความต้องการ สามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ หรือมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชนหลักสูตรที่ได้ดำเนินการ เช่น การพันเล็บ หลักสูตรอาหาร ขนม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร หลักสูตรศิลปะประดิษฐ์จากผ้าหลักสูตรการสานตะกร้าจากสายรัดพลาสติกการทำดอกไม้จันทน์ การตกแต่งผลิตภัณฑ์ การขยายพันธุ์พืช การทำปุ๋ยชีวภาพ ผลิตสารกำจัดศัตรูพืชจากธรรมชาติ การควบคุมระบบน้ำอัตโนมัติ การปลูกผักปลอดสาร ศิลปะการมัดเชือก เป็นต้น

๑.๓) แนวทางการพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนสายอาชีวศึกษา

- วิทยาลัยอาชีวศึกษานครปฐม การพัฒนาระบบการวัดผลประเมินสมรรถนะความสามารถของผู้เรียนตามเกณฑ์มุ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับและประเภทวิชา ประกอบด้วย ๓ มิติ

๑) ความรู้ Know Ledge

๒) ทักษะ Skills

๓) ความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล ประเมินและตรวจสอบข้อสอบสำหรับวัดผลผู้เรียนทั้งด้านการวัดผลการเรียนปกติและ มาตรฐานวิชาชีพ ให้ถูกต้อง เหมาะสม และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง ศึกษา

มาตรฐานอาชีพที่เชื่อมโยงกับแผนการสอนและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย โดยแผนกวิชาจัดสอนและจัดสอบให้สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพของตนเอง

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม กรอบแนวทางการเชื่อมโยงระดับคุณวุฒิของประเทศโดยยึดตามระดับสมรรถนะ (ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและความรับผิดชอบ) ของบุคคล ที่เป็นผลลัพธ์ของการเรียนรู้ การศึกษา การฝึกอบรม จากกรอบคุณวุฒิทางการศึกษา และ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม NQF เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และการอุดมศึกษา ของประเทศไทยผู้เรียน และประชาชนได้นำผลการเรียนรู้ ทั้งความรู้ ทักษะ ประสบการณ์การทำงาน และการฝึกอบรม มาสะสมเทียบโอนและใช้ประโยชน์ในการเพิ่มคุณวุฒิการทำงาน และการศึกษาต่อ

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม มาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติและมาตรฐานอาชีพของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) สามารถสืบค้นข้อมูลได้ที่ website <https://tpqi-net.tpqi.go.th/search-qualifications> หรือ <https://tpqi-net.tpqi.go.th/industrials-group>

สถานศึกษาสังกัด สกร.จังหวัดนครปฐม เน้นการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย องค์กรในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาอื่น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ สกร. ดีเด่น /พรีเมียม รวมถึงส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์กับหน่วยงานภาคีเครือข่ายบูรณาการกับหน่วยงานสถาบันการเงินกองทุนหมู่บ้าน กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ความรู้ทางการเงินและช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินสำหรับประชาชนผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสู่การเป็นผู้ประกอบการ และบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพ และการนำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ

๒) ปัญหาอุปสรรค

- วิทยาลัยการอาชีพพุทธมณฑล การวัดและประเมินผลมาตรฐานวิชาชีพในบางสมรรถนะอาจยังไม่ตรงกับสมรรถนะที่สถาน ประกอบการต้องการ สถานศึกษาส่งนักเรียนเข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานกับหน่วยงานกรมพัฒนาฝีมือแรงงานยังไม่ครบทุกแผนกวิชา

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม เนื่องจากการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการขั้นตอนต่างๆ จึงทำให้ไม่เกิดเป็นผลในรูปธรรม

- สกร. ได้รับงบประมาณในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะอาชีพที่ไม่เพียงพอ

- สกร. มีระยะเวลาของการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนทักษะด้านอาชีพค่อนข้างจำกัดและเร่งด่วน

เป็นการจัดการที่ส่งผลให้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ และไม่ตรงความต้องการของผู้เรียน

๓) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม การทำให้ศึกษาไทยในปัจจุบันเป็นเรื่องที่ง่ายขึ้นและเข้าถึงได้สำหรับทุกคน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดย Micro-Credentials จะเป็นตัวช่วยให้กลุ่มคนทำงานได้เลือกพัฒนาทักษะที่จำเป็น สามารถ Re-Skill หรือ Up-Skill เพื่อการเติบโตในหน้าที่การงานและความสนใจในเรื่องใหม่ ๆ ที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยการพิสูจน์ความสามารถจากการใช้ประสบการณ์ที่มี ไม่ว่าจะศึกษาด้วยวิธีการใด ขอเพียงทำได้จริง

- สกร. เห็นว่าควรมีการสำรวจเพื่อวิเคราะห์ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

- สกร. เห็นควรมีการสำรวจเพื่อวิเคราะห์ในการจัดทำหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด เพื่อจัดกิจกรรมให้เสร็จสิ้นทันระยะเวลาที่กำหนด

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- วิทยาลัยสารพัดช่างนครปฐม Micro – Credential หมายถึง ระบบทะเบียนสะสมและกลไกการเทียบโอน ผลลัพธ์การเรียนรู้ ที่เฉพาะเจาะจงหรือระดับสมรรถนะย่อยที่ได้จากการศึกษาการฝึกอบรม การรับรองมาตรฐานอาชีพ หรือการสะสมประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษาหรือการ ประกอบอาชีพ และสามารถเทียบโอนเพื่อการสะสมหน่วยกิตได้